

ДРАМАТИЧЕН ТЕАТЪР

сава ОГНЯНОВ

РУСЕ

ПЕТИ
НАЦИОНАЛЕН
ПРЕГЛЕД,
НА
БЪЛГАРСКАТА
ДРАМА
И
ТЕАТЪР

Регионална библиотека
"Любен Каравелов" - Русе

120000888931

490303

ПОСТАНОВКАТА СЕ ПОСВЕЩАВА НА
СЛАВНАТА 30-ГОДИШНИНА ОТ ПОБЕДАТА НА
СОЦИАЛИСТИЧЕСКАТА РЕВОЛЮЦИЯ У НАС И
ПЕТИЯ НАЦИОНАЛЕН ПРЕГЛЕД НА
БЪЛГАРСКАТА ДРАМА И ТЕАТЪР.

недялко йорданов

ЛЮБОВ НЕОБЯСНИМА, любов невероятна,
не пухкава и зрима, не топла и приятна,
не лека и минутна, от щастие обзета
край печката уютна до плюшени пердета.

ЛЮБОВ НЕОБЯСНИМА, рискована и тайна,
любов необходима, до болка всеотдайна,
без никакви облаци и ордени, и сметки,
изгаряна на клади, затваряна в решетки.

ЛЮБОВ НЕОБЯСНИМА, без думи и без звуци,
с разтворени зеници и стиснати юмруци —
от многото любви единствено възможна,
за да останем хора в епохата тревожна.

любов необяснима

най-истинска и свята,

прониквай във главите, навлизай във сърцата,
когато те обстрелват със бомби и куршуми,
когато те замерват със камъни и думи.

ЛЮБОВ НЕОБЯСНИМА и винаги нелесна,
понякога горчива, но непременно честна,
убият ли те днеска, ти утре ще възкръснеш
във чистите сърца на внуците невръстни.

ЛЮБОВ НЕОБЯСНИМА, ЛЮБОВ НЕОБЯСНИМА,
във всяка светла пролет, във всяка страшна зима,
ах, трябва да те има, да, трябва да те има,
ЛЮБОВ НЕОБЯСНИМА, ЛЮБОВ НЕОБЯСНИМА.

постановка
КРАСИМИР СПАСОВ

сценография
ВИОЛЕТА РУСЕВА

музика

Йоан Кукузел, Бах, Шопен, Сарасате, Курилевич,
Оливър, Гараян, Веселин Николов.

песни

по текст на НЕДЯЛКО ИОРДАНОВ

музика РАШКО МЛАДЕНОВ

редакция на текста
КРАСИМИР СПАСОВ

премиера на 8 април, понеделник от 19 часа в операта,
сезон 1973—74.

Действащи лица:

МАЙКАТА	ЕЛЕНА СТЕФАНОВА заслужила артистка
ЖЕНАТА	РУТ РАФАИЛОВА-СПАСОВА
АТАНАС — ЖЕЛЕВ	ГЕОРГИ СТЕФАНОВ
ДИМО	КЛИМЕНТ МИХАЙЛОВ
ИВАНОВ	КОСТА ДИМОВ
ГОШО, в спомена Младоженецът в бяло	НИКОЛАЙ АНГЕЛОВ
МАРЧЕТО, в спомена Младоженката в бяло	ВИОЛЕТА СЛАВОВА
МАРГАРИТА, в спомена Дамата в черно	АНТОАНЕТА КРЪСТЕВА
ДИМИТРИЦА	НАДЯ МИХАЙЛОВА
КРЪЧМАРЯТ, в спомена Мъжът с тръба	ВИКТОР ДАНЧЕНКО
АГЕНТЪТ, който свири на цигулка	НИКОЛАЙ КАЛЧЕВ
НЕРОДЕНОТО ДЕТЕ в спомена	ИВАЙЛО АНГЕЛОВ

ДОБРИ ЖОТЕВ

ХИМН НА ЧУЧУЛИГАТА

На Здравко Петров

От корена на житните безбрежия,
от огнения гърч на маранята,
през тихото на скитащи глухарчета,
през бялото на облачни вулкани
излита изначална като вечност
и вдига се,
и вдига се
на шеметното лято песента.

Ликувайте!

В сърцето на високото поднебие,
във звукове преражда се света.
Запяват неумиращите ручей
на всички планини.
Изкусни мълнии пробягват
по струните на дъждовете.
Пътуват разкрилени ветрове.
Заплетена във слънчевата арфа,
върти се неуморната земя
и гони своя път. . .

Но, господи!

От зноя на високото поднебие
надолу към притеглящата смърт
замлъкналата птица се откърти
и тупна сред горещите жита.
На човчицата кърваво петно —
не издържа сърцето песента!

Ликувайте!

От корена на житните безбрежия,
от огнения гърч на маранята,
през тихото на скитащи глухарчета,
през бялото на облачни вулкани
отново безначална като вечност
издига се,
издига се
на шеметното лято песента.
Отново под високото поднебие,
преражда се във звукове света.
Изстреляни догонват се ехата
на всички долини.
Напират белокрили океани.
Отместват се далечни хоризонти.
Голямата материя кръжи,
задъхва се от устрем и безумие
и търси своя ум. . .

О, господи!

Събрана е безкрайната вселена
във сърчице на птица!
Понесена е тежката вселена
върху крилца на птица!
Взривена е могъщата вселена
във грълцето на птица!

Ликувайте!

Не издържа сърцето песента,
но песента е жива!

НЕДЯЛКО ИОРДАНОВ

ДА ДОЖИВЕЕМ

На Димчо Карагьозов — зверски убит в полицията

Да доживеем, да доживеем поне до утре сутринта,
когато веселото слънце затопли тихите листа,
когато птицата размаха измръзналите си криле,
когато семето прогледне по още сивото поле.

Да доживеем, да доживеем поне до утре сутринта,
когато ражда с остър писък бременната ни мечта,
когато улиците голи се облекат във знамена
и се изпълнят от надежди, от гласове и рамена.

Ще доживеем, ще доживеем, макар и мъртви, този ден,
като очите ни учуден, като гърдите ни червен,
не приковани безвъзвратно на плочи в каменни стени,
а в смисъла и във съдбата на всички предстоящи дни.

Ще доживеем, ще доживеем, макар и мъртви, този ден,
защото никой няма право да бъде плах и примирен,
защото никой няма право да спре предателски сред път,
защото в гръб ще го застреля самата наша горда смърт.

ПОСЛЕДНАТА ДУМА НА ГЕРОИТЕ

ИОРДАН ЛЮТИБРОДСКИ

обесен 1935 г.

В настоящия момент буржоазията съумя да нанесе редица частични удари на пролетариата и неговата партия. Но това значи ли, че буржоазното господство се е стабилизирало и че крайната победа няма да я има пролетариатът? Не! Ако не днес, то утре пролетариатът ще завоюва победата над загиналата капиталистическа класа и чрез своята партия ще ръководи общественото развитие все напред.

АТАНАС РОМАНОВ

разстрелян 1942 г.

До 12 май не ме закачиха. Тоя ден ми показаха Радионов. Заявих му, че не го познавам. Показаха ми и снимките на Рак, Мирко и Трайчо Костов. Никого не познавам. Всички гадове се нервираха и заповядаха да ме изкарат вечерта. Тая вечер беше нещо уникално. Изгубих съзнание. Свестиха ме. Отново загубих съзнание. Тази вечер употребиха всички прелести на инквизицията. Свалиха ме в килията. Помъчих се да приготвя въже и свърша със себе си. Не успях. На другия ден на разпит пак на тавана. Питат: „Нещо да кажеш?“ — „Нищо“. „И ние нищо ново няма да покажем!“ и почнаха боя.

Твърдо съм убеден, че честният и доблестен антифашист може да изтърпи всички инквизиции и да не каже нито дума на гадовете. . .

ПЕТЪР БОГДАНОВ

разстрелян 1942 г.

Но такава ми беше участта. Случих се в лапите на класовия враг тъкмо в момента, когато той умира и е най-жесток и отмъстителен. Убеден съм, че ти няма да познаваш тоя враг и за тебе това ще бъде интересен исторически разказ.

АНТОН ПОПОВ

разстрелян 1942 г.

Умирам за един нов свят, който ще огрее с такава силна светлина, с такава хубост, че моята жертва за него е нищо. Утешете се с това, че за него умряха милиони в хилядите битки на барикадите и на бойния фронт. Утешете се с това, че умираме за правдата, утешете се с това, че нашите идеи ще победят. Умирам горд с името на баща си. Умирам горд с името на народа си, за чието добро работих до последния миг. . .

НИКОЛА ВАПЦАРОВ

разстрелян 1942 г.

Борбата е безмилостна, жестока,
Борбата, както казват, е епична.
Аз паднах. Друг ще ме смени и толкоз —
какво тук значи някаква си личност!

Разстрел и след разстрела — червей.
Това е толкоз просто и логично.
Но в бурята ще бъдем пак със тебе,
народе мой, защото се обичахме.

НИКОЛАЙ УСЕНЛИЕВ

екзекутиран 1942 г.

Умирам невинно, но едно ме утешава, че ще умра честно. Палачите на Хитлера и Бориса отнеха и нашите глави. Не се отчайвайте! Борбата е тежка, но славна! Крайната победа е наша. Нека нашите глави и нашето доблестно държание ви служат като пример!

ПАНТАЛЕИ ПАЧОВ

обесен 1942 г.

Делото е велико! Моментът е върховен! Касае се за свободата на народите, в това число и на нашия народ. Нужни са жертви! Върху нашите тела, кръв и кости ще се изгради това хубаво дело! Без това е невъзможна победата.

ПЕТЪР КИРЯКОВ

от с. Щръклево — Русенско, разстрелян малолетен 1943 г.

Аз знаех отдавна края на борбата. Знаех, че може да стана жертва, но въпреки това не се уплаших, а се понесох във вихъра на борбата, в която борба вече изгарям. Знаех за участието на всеки революционер, но знаех, че без жертви никога не ще постигнем идеала си, знаех, че не е далеч денят, в който ще се справим с вбесените палачи.

ИВАН ВЛАДКОВ

разстрелян 1943 г.

Обичам живота, мирния труд, но няма какво да се прави. Врагът е в своя бяс и ни застрелва. Но скоро и той ще загине. Вие ще живеете в демократична България.

ЗАХАРИ ГЕОРГИЕВ

загинал като патизанин 1944 г.

Другари, в моя партиен живот допуснах много грешки. Нека партията-майка прости, нека другарите се поучат и сериозно се отнасят към своите грешки. Моят завет е: обичайте партията, тя е нашата майка, отряда — нашата сила.

ЛЪЧЕЗАР ЕЛЕНКОВ

Д В Е У Л И Ц И В С О Ф И Я

Нелегалният от 1925 г.

В сърцето на деня вървя към явка като взрив опасна.
И Ламби Кандев аз се казвам, Ламби Кандев.
Като очи прозорците ме гледат. В тях се отразяват
прикритата ми свобода, паролата, дъха на пистолета.

До ъгъла остават двеста метра. Върху тротоара
като махало точни крачки времето отсичат.
Вселени две се приближават тихо в здрача —
това сме аз и другия другар, непоносими за държавата.

Докосвам топлата му длан. Усещам силния характер.
Спокойствие привидно скъсява радостта отприщана.
Заселен с комунисти, сам квартала диша като кратер.
И улицата пак е наша свобода и дебнешо стрелбище.

Нелегалният от 1943 г.

В сърцето на нощта вървя към явка като взрив опасна.
И Лев Желязков аз се казвам, Лев Желязков.
Над пропаст съм надвесен. Две години вече
под чуждо име, под звезди и изстрели живея.

А все така отвед летят жар птици. Човки чукат.
Наоколо бушува пролет. Бъдещ свят извира.
В гнездо лежи затворена черупка.
Но скоро срещу вятъра крило ще свиря.

Жаравата, събирана в годините грижливо,
от мен към друга плът ще пламне като роза.
Дълбока страст гори в пространство живо
и ражда следващия вик на птица или мозък.

Съвременникът от 1972 г.

Бъди потомък горд. Мисли в нощта. Твори в деня, Обичай.
Тук улицата „Ламби Кандев“ с „Лев Желязков“ се пресича.

спектакълът се води от

КЮРАНА ПЕНЕВА

текста следи

АНТОАНЕТА ПАНАЙОТОВА

Художник-изпълнител — Димитър Гилев. Зав. техн. и проектантско бюро — Петър Гузелски. Ръководител организация и реклама — Надежда Ванева. Ръководител художествено осветление — Георги Хараламбиев. Звуково оформление — Цвятко Ячев. Театър-майстор — Димитър Найденов. Тапицерско ателие — Йордан Петров. Завеждащ театрален реквизит — Васил Сапунджиев. Шивашко ателие — Каролина Димитрова. Слави Николов. Железарско ателие — Георги Петков. Дърводелско ателие — Нено Ненов. Грим и перуки — Стойко Станоев, Гинка Ангелова. Завеждащ театрален гардероб — Стоянка Найденова.

редакция и уредба на програмата

ВАСИЛЕН ВАСЕВ

